

បរិយាយផ្ទៃក្នុង៖

ល្បិចបោកប្រាស់តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា (Scam) ទាំងអស់
មានប្រភពចេញពីប្រទេសចិន ហើយមេខ្លោងធំគឺបក្សកុម្មុយនីស្តចិន
ដោយ បណ្ឌិត អ៊ុក សូរាបិច
ថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២២

ប្រទេសចិនបង្ហាញប្រតិកម្មចំពោះក្រុមជនបោកប្រាស់ (Scammers) នៅកម្ពុជា មិនមែនដោយសារវាបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ប្រទេសចិននោះទេ។ អង្គការបក្សកុម្មុយនីស្តចិន គឺជាមេខ្លោងធំនៃល្បិចបោកប្រាស់ទាំងនេះ។ ក្រុមជនបោកប្រាស់នៅប្រទេសឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា កម្ពុជា និងថៃ សុទ្ធសឹងតែជាបណ្តាញខ្សែរយៈរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តចិន Light (ចិន ហ្ស៊ី ឬ ឈិន ជី គ្រាន់តែជាកូនជោកបម្រើរបស់ ស៊ី ជិនពីង ប៉ុណ្ណោះ)។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលបក្សកុម្មុយនីស្តចិនកំពុងប្រឈមមុខនឹងការប្រកួតប្រជែងពាណិជ្ជកម្មជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីបង្ការកុំឱ្យមានប្រហោងសម្រាប់ឱ្យអាមេរិករកលេសរករឿង ប្រទេសចិនក៏បានស្នើឱ្យឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា កម្ពុជា និងថៃ បង្ក្រាបក្រុមជនបោកប្រាស់ទាំងនោះ។ ចិនបានប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រគ្រវីទង់ក្លែងក្លាយ ធ្វើជាដើរតួជាជនរងគ្រោះដោយសារល្បិចបោកប្រាស់នេះ។ តាមពិតទៅ ល្បិចបោកប្រាស់ (Scam) ទាំងអស់មានប្រភពចេញពីប្រទេសចិន ហើយចៅហ្វាយធំរបស់ពួកគេគឺបក្សកុម្មុយនីស្តចិន។

ចិនមានវិធីសាស្ត្រមួយ គឺការបបួលឱ្យកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងថៃ ចាប់ខ្លួនជនជាតិចិន ទាំងនោះ បញ្ជូនត្រឡប់ទៅប្រទេសចិនវិញ ដើម្បីកាត់ទោសប្រហារជីវិត (បាញ់ចោល) ក្នុងគោល បំណងបំបាត់ភស្តុតាង។ ចិនបានទាក់ទងជាសម្ងាត់ជាមួយមេដឹកនាំ ឬអ្នកនយោបាយនៅឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា កម្ពុជា និងថៃ មិនឱ្យធ្វើបត្យាប័នមេខ្លោងបោកប្រាស់ទាំងនោះទៅកាន់ប្រទេសនៅអឺរ៉ុប ឡើយ (តួយ៉ាងដូចជាករណី ចិន ហ្សី) ប៉ុន្តែត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យចិនវិញ។ ពួកគេធ្វើបែបនេះដើម្បីបំបាត់ ភស្តុតាង ពីព្រោះមេខ្លោងបោកប្រាស់ទាំងអស់ស្ថិតនៅក្រោមឱវាទរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តចិន។ ដូច្នេះ នយោបាយអន្តរាគមន៍ការទូតរបស់ចិន ដែល ហ៊ុន សែន ធ្លាប់និយាយថា ចិនបានបញ្ជូន យន្តហោះមកដឹកជនល្មើសទាំងយប់ទាំងថ្ងៃនោះ គឺខ្លះត្រូវបានរក្សាទុកសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅថ្ងៃ ក្រោយ ហើយខ្លះទៀតត្រូវយកទៅបាញ់ចោលដើម្បីបំបាត់ភស្តុតាង។ មូលហេតុគឺដោយសារតែ ល្បិចបោកប្រាស់តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា គឺជាមុខរបរពណ៌ប្រផេះ និងពណ៌ខ្មៅរបស់មហាអំណាច កុម្មុយនីស្តចិន។

សូមបញ្ជាក់ម្តងទៀតថា មេខ្លោងកំពូលនៃក្រុមជនបោកប្រាស់ គឺបក្សកុម្មុយនីស្តចិន។ ដូច្នេះ ដើម្បីជៀសវាងការចោទប្រកាន់ពីសហរដ្ឋអាមេរិក ចិនក៏បានសហការជាមួយប្រទេសជា សម្ព័ន្ធមិត្តឱ្យចាប់ខ្លួនក្រុមជនបោកប្រាស់បញ្ជូនទៅឱ្យខ្លួន។ ចិនបញ្ជូនយន្តហោះមកដឹកយកទៅ បាញ់ចោល ឬដឹកទៅប្តូរអត្តសញ្ញាណ (ដូចជាករណី ចិន ហ្សី) ដែលជួនកាលគេយកទៅបាញ់ ចោល ហើយជួនកាលគេយកទៅផ្លាស់ប្តូរអត្តសញ្ញាណ ដើម្បីវិលត្រឡប់មកធ្វើសកម្មភាពបោក ប្រាស់ជាថ្មីនៅថ្ងៃក្រោយ។

ប្រទេសកម្ពុជាបានបម្រើនយោបាយចិនចំនួនពីរដងរួចមកហើយ៖

- **លើកទី១ នៅឆ្នាំ២០១៩ (មុនវិបត្តិកូវីដ-១៩)៖** ហ៊ុន សែន បានបម្រើនយោបាយចិនដោយ ការបិទចលនាលាងលុយកខ្វក់នៅទីក្រុងកំពង់សោម។ ចលនាលាងលុយកខ្វក់នៅទីក្រុង កំពង់សោមនោះ គឺជាចលនាលាងលុយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តចិន។ ក៏ប៉ុន្តែនៅពេលដែលដី ធ្លីនៅកម្ពុជាឡើងថ្លៃ លុយសុទ្ធនៅក្នុងដៃរបស់ជនជាតិចិនត្រូវបានវេចខ្ចប់មកទាំងកេះៗ ដើម្បីទិញដីនៅកម្ពុជា។ ក្រោយមក ស៊ី ជិនពីង យល់ឃើញថាលុយប្រផេះមួយចំនួនធំនៅ ក្នុងដៃរបស់ចិន កំពុងតែធ្លាក់ទៅលើដៃប្រជាជនខ្មែរ។ ដូច្នេះ ស៊ី ជិនពីង ក៏បានបង្កើត នយោបាយមួយដោយប្រាប់ ហ៊ុន សែន ថា មានឧក្រិដ្ឋកម្មគ្រោះថ្នាក់ ហើយចិនសុំកិច្ច ប្រតិបត្តិការពីមេដឹកនាំខ្មែរ ដើម្បីកម្ចាត់ចោលពណ៌លុយកខ្វក់នៅឆ្នាំ២០១៩។ មុនដំបូង ស៊ី ជិនពីង បានបណ្តោយឱ្យចោលចិនមកបើកសំបុកនៅទីក្រុងកំពង់សោម ប៉ុន្តែចៃដន្យពេល នោះដីឡើងថ្លៃ។ កត្តាដីឡើងថ្លៃនេះហើយ ទើបមានក្រុមហ៊ុនពីហុងកុង និងក្រុមហ៊ុនពី ស្រុកចិនមកបង្កើតរណសិរ្សតម្កល់លុយកខ្វក់នៅលើទឹកដីកម្ពុជា ដោយសារប្រព័ន្ធ ធនាគារមានភាពងាយស្រួល និងមានចន្លោះប្រហោងច្រើន។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ក្រុមជនជាតិ ចិនទាំងនោះមានបំណងយកកម្ពុជាធ្វើជាស្ថានីយគ្រឿងញៀន ដែលគ្រឿងញៀនសព្វថ្ងៃ មិនមែនប្រើអាភៀនធម្មជាតិទេ គឺប្រើប្រាស់សារធាតុហ្វេនតានីល (Fentanyl) ដែលជា ឱសថអាភៀនសំយោគ (Synthetic Opioid) មានឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាបំផុត។ ដើម្បីផលិត គ្រឿងញៀននេះ គេត្រូវប្រើធាតុផ្សំហ្វេនតានីល (Fentanyl) ហើយប្រទេសដែលមានសារ

ធាតុនេះ និងនាំចេញច្រើនជាងគេគឺប្រទេសចិន។ ដូច្នេះ ក្រុមឧក្រិដ្ឋជនចិនមានបំណងយកទីក្រុងកំពង់សោមធ្វើជា «មជ្ឈមណ្ឌលផលិតគ្រឿងញៀន» ដ៏ធំមួយ ព្រោះមានភាពងាយស្រួលក្នុងការធ្វើចរាចរណ៍គ្រឿងញៀនចេញតាមផ្លូវសមុទ្រ ដើម្បីចែកចាយនៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក។

នៅពេលដែលមានរឿងរ៉ាវទាំងនោះកើតឡើង ដីធ្លីនៅកម្ពុជាក៏កំពុងតែឡើងថ្លៃខ្លាំង។ ជនជាតិចិនបាននាំយកលុយទាំងបាវ ទាំងវ៉ាលី និងទាំងកេះមកទិញដី។ បក្សកុម្មុយនីស្តចិនបានរាយការណ៍ជូនលោក ស៊ី ជិនពីង ថា បើបណ្តោយឱ្យជនជាតិចិនបង្កើតឋានសួគ៌មួយទៀតនៅកំពង់សោម ហើយចំពេលដែលខ្មែរកំពុងមានដីឡើងថ្លៃ នោះប្រទេសខ្មែរនឹងលែងស្តាប់បង្គាប់ទៀតហើយ។ ប្រសិនបើមេដឹកនាំ មន្ត្រី និងប្រជាជនខ្មែរក្លាយជាអ្នកមាន ពួកគេនឹងមិនស្តាប់យើងឡើយ។ យើងអាចគ្រប់គ្រង (Control) ពួកគេបាន លុះត្រាតែពួកគេមកសុំជំនួយ និងខ្ចីលុយយើង។ បើសិនជាអនុញ្ញាតឱ្យដីឡើងថ្លៃដល់កំពូល ហើយជនជាតិយើងយកលុយកខ្វក់ទៅទិញដីរបស់គេ រហូតដល់គេមានលុយច្រើន ពេលនោះមេដឹកនាំខ្មែរនឹងលែងស្តាប់យើងហើយ ព្រោះពួកគេអាចរកលុយបានដោយខ្លួនឯង។ ហេតុដូច្នេះ លោក ស៊ី ជិនពីង ក៏បានទាក់ទងជាមួយ ហ៊ុន សែន ដើម្បីសុំអន្តរាគមន៍ ហើយ ហ៊ុន សែន ក៏បានសម្រេចចិត្តបិទសំបុកចោរចិនទាំងនោះនៅកំពង់សោម។

ក្រោយពីការបិទសំបុកចោរចិននៅកំពង់សោមមក សេដ្ឋកិច្ចខ្មែរត្រូវបានដួលរលំអស់មួយផ្នែក។ ដួលរលំដោយសារអ្វី? គឺបន្ទាប់ពីជនជាតិចិនបានចាកចេញពីកំពង់សោម តម្លៃដីធ្លីបានធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុក។ អ្នកដែលលក់ដីដាច់ទាន់ពេលវេលា ក៏ក្លាយជាអ្នកមាន រីឯអ្នកដែលលក់មិនទាន់ក៏បាត់បង់ឱកាស។ រហូតមកដល់ដំណាក់កាលក្រោយៗ និងក្នុងកំឡុងពេលវិបត្តិកូវីដ រដ្ឋាភិបាលខ្មែរនៅតែបន្តសុំជំនួយ និងខ្ចីលុយពីប្រទេសចិនដដែល។

សរុបមក អ្នកដែលបំផ្លាញកំពង់សោមគឺលោក ស៊ី ជិនពីង ហើយអ្នកបង្កើតកំពង់សោមក៏គឺលោក ស៊ី ជិនពីង ដែរ។ អ្នកដែលធ្វើឱ្យដីខ្មែរឡើងថ្លៃគឺចិន ហើយអ្នកធ្វើឱ្យដីខ្មែរចុះថ្លៃក៏គឺចិន។ សូម្បីតែអ្នកធ្វើឱ្យម្ចាស់បុរីបោកប្រាស់ប្រជាជនខ្មែរក៏មានប្រភពពីចិនដែរ ពីព្រោះម្ចាស់បុរីខ្មែរមួយចំនួនដែលលក់ផ្ទះខ្យល់ គឺរៀនសូត្រតាមល្បិចពីចិន។

- **លើកទី២ (សម័យកាល Scam)៖** នៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចខ្មែរធ្លាក់ចុះ ហ៊ុន សែន បានចាប់ផ្តើមអ្នករាងពីឧស្សាហកម្មអត់ផ្សែង ប៉ុន្តែចុងក្រោយជនជាតិចិនលែងមកស្រុកខ្មែរ។ ពេលដែលចិនលែងមក ខាងបក្សកុម្មុយនីស្តចិនយល់ឃើញថា បន្ទាប់ពីបានបំផ្លាញប្រព័ន្ធចាស់រួចហើយ ពួកគេត្រូវបន្តទំនាក់ទំនងជាមួយ ហ៊ុន សែន ទៀត ដូច្នេះក៏បានរៀបចំឱ្យក្រុមរកស៊ីបោកប្រាស់ (Scam) ចូលមកជំនួសវិញ។ ក្រោយពេលដែលក្រុមបម្រុងបង្កើតស្ថានីយផលិតគ្រឿងញៀននៅកំពង់សោមថយចុះ របបស្តេច (Scam) ក៏បានហូរចូលមកយ៉ាងពេញបន្ទុក។ រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តពូជរបស់ត្រកូលហ៊ុនយល់ឃើញថា នៅពេលបាត់បង់ប្រភពចំណូលមួយ គឺនៅមានប្រភពចំណូលមួយទៀត។ ខាងមន្ត្រីរាជការខ្មែរក៏ពេញចិត្ត ចំណែកឯផ្ទះដែលលក់មិនដាច់ ក៏ត្រូវបានជួលទៅឱ្យក្រុមជនបោកប្រាស់ (Scammers) ទាំង

នោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រជាជនខ្មែរមិនមានការភ័យព្រួយអ្វីឡើយ ដោយបានធ្វើការលក់ដូរ ជាមួយក្រុមជនបោកប្រាស់ទាំងនោះ ដូចកាលសម័យមុនដែលខ្មែរលក់ស្បៀងឱ្យពួក វៀតកុង (យៀកកុង) ដូច្នោះដែរ។ កាលពីចន្លោះឆ្នាំ១៩៦៥ ដល់ ១៩៦៩ ខ្មែរបានលក់ ស្បៀងឱ្យវៀតកុងដោយទទួលយកលុយក្លែងក្លាយ។ នៅពេលដែលវៀតកុងមានមនុស្ស របស់គេនៅក្នុងធនាគារជាតិកម្ពុជា លុយដែលគេបោះពុម្ពក្លែងក្លាយនៅហុងកុង ត្រូវបាន ដឹកជញ្ជូនតាមរយៈការប្រើប្រាស់ទូតមកដាក់ក្នុងធនាគារជាតិខ្មែរ ហើយទីបំផុតប្រព័ន្ធ ចរាចរណ៍រូបិយប័ណ្ណខ្មែរក៏បានធ្លាក់ខ្លួនជាខ្ញុំកញ្ជះនៃរូបិយប័ណ្ណក្លែងក្លាយរបស់វៀតកុង។

ក្រោយពីមានការបង្កើតអាជីវកម្មបោកប្រាស់ (Scam) នេះមក មន្ត្រីរាជការយើងបានចាត់ ទុកថាវាជាទម្រង់សេដ្ឋកិច្ចថ្មី ហើយកម្ពុជាក៏បានរស់ដោយសារបរនេះរហូតមកដល់ឆ្នាំ២០២៥ និងឆ្នាំ២០២៦ នេះ ទើបវាបង្កើតជាបញ្ហាប្រឈមនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ តើអ្នកណាជាអ្នកបង្កើតប្រព័ន្ធ នេះឡើង? គឺបក្សកុម្មុយនីស្តចិន។ មូលហេតុដែលចិនបង្កើតវាឡើង ព្រោះវាជាវិធីសាស្ត្រមួយក្នុង ការគ្រប់គ្រងប្រទេស (Control)។ គេគ្រប់គ្រងប្រទេសមួយឱ្យទៅជាសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់គេ គឺតាមរយៈ វិធីបែបនេះ៖ ទីមួយ គឺធ្វើឱ្យប្រទេសនោះមានភាពពុករលួយ និងទីពីរ គឺមិនបណ្តោយឱ្យប្រទេស នោះមានភាពមានបានពេកឡើយ ព្រោះកាលណាមានធនធានខ្លាំង ប្រទេសនោះនឹងដោះដៃ ចោលគេ។ យួន (វៀតណាម) ក៏ធ្វើបែបនេះចំពោះខ្មែរ ចិនក៏ធ្វើបែបនេះចំពោះខ្មែរ ហើយសូម្បីតែ អាមេរិកក៏មិនខុសគ្នាដែរ។ បើមេដឹកនាំនៃប្រទេសមួយមិនមានភាពឆ្លាតវៃទេ ប្រទេសមហា អំណាចតែងតែអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្របែបនេះ វាជារឿងធម្មតាទៅហើយ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបវា បង្កើតឱ្យមានល្បិចបោកប្រាស់ (Scam) នេះឡើង។ ពេលនេះ ចិនកំពុងតែចាត់តាំងលោក វ៉ាង យី ឱ្យលើកទង់បង្ហាញថា ចិនកំពុងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងក្រុមជនបោកប្រាស់ ប៉ុន្តែតាមពិតទៅ «Scam» គឺមានប្រភពដើមចេញពីចិន។

សរុបសេចក្តីមក ចិនជាអ្នកបង្កើតកំពង់សោម ហើយក៏ជាអ្នកបំផ្លាញកំពង់សោមដែរ។ ចិន ជាអ្នកបង្កើតល្បិចបោកប្រាស់ (Scam) ហើយក៏កំពុងបំផ្លាញខ្មែរដោយសារល្បិចបោកប្រាស់នេះ ដូចគ្នា។ មូលហេតុដែលចិនធ្វើបែបនេះ ពីព្រោះបើបណ្តោយឱ្យខ្មែរមានសេរីភាពហួសហេតុ (ជិះ សេះលែងដៃ) មេដឹកនាំខ្មែរនឹងលែងស្តាប់បង្គាប់ចិនទៀតហើយ។

បញ្ហាបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យា និងការបោកប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញ (Online Scam) នៅតំបន់ អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ជាពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានក្លាយជាប្រធានបទក្តៅគគុកនៅលើឆាកអន្តរ ជាតិ ក្រោយពីមានការចេញផ្សាយវីដេអូស៊ីបអង្កេតរយៈពេល ២៤ នាទី និង ៣០ នាទី របស់សារ ព័ត៌មានអន្តរជាតិ Al Jazeera (កម្មវិធី 101 East)។ របាយការណ៍នេះបានលាតត្រដាងពីបណ្តាញ ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែននៅតំបន់ឡងបេយ (Long Bay) និងតារាសាគរ ខេត្តកោះកុង ដោយមានការ ចោទប្រកាន់ពីការយុបយិត និងការការពារពីសំណាក់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់។ នៅក្នុងបរិបទនេះ ខ្ញុំសូមជូន

ជាមតិវិភាគផ្តល់នូវជ្រុងមើលមួយបែបស៊ីជម្រៅ ដោយមិនផ្ដោតត្រឹមតែសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋកម្មធម្មតាទេ ប៉ុន្តែបានភ្ជាប់សាច់រឿងនេះទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងការគ្រប់គ្រងអំណាចរបស់មហាអំណាចចិនមកលើប្រទេសជិតខាង។

១. ទស្សនៈភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងល្បែងអំណាចរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តចិន

យោងតាមការវិភាគនេះ មេខ្មោងពិតប្រាកដ និងជាអ្នកបញ្ជាពីក្រោយខ្នងនៃឧស្សាហកម្មធុរកិច្ចអន្តរជាតិនេះ គឺ**បក្សកុម្មុយនីស្តចិន**។ មុខជំនួញពណ៌ប្រផេះ និងពណ៌ខ្មៅទាំងនេះ (រួមទាំងល្បែងស៊ីសងនិងការលាងលុយ) ត្រូវបានចិនប្រើប្រាស់ជា**ឧបករណ៍ដើម្បីគ្រប់គ្រង (Control) ប្រទេសសម្ព័ន្ធមិត្ត**៖

- **ការបង្កើត និងការបំផ្លាញដោយចេតនា**៖ ចិនជាអ្នកបង្កើតសំបុកឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្នុងកំពង់សោម (ព្រះសីហនុ) កាលពីឆ្នាំ២០១៩ ហើយក៏ជាអ្នកបញ្ជាឱ្យបិទវិញ។ មូលហេតុគឺនៅពេលដែលដីធ្លីឡើងថ្លៃ ហើយមន្ត្រី និងសេដ្ឋកិច្ចខ្មែរចាប់ផ្តើមមានលុយខ្លាំង ចិនបានម្តៅកម្ពុជានឹងលែងស្តាប់បង្គាប់ខ្លួន។ ដូច្នេះ មេដឹកនាំចិន ស៊ី ជីនពីង បានប្រើនយោបាយសុំកិច្ចសហការបង្ក្រាប ដើម្បីទម្លាក់តម្លៃសេដ្ឋកិច្ចខ្មែរឱ្យដុនដាប និងបន្តពឹងផ្អែកលើជំនួយនិងការខ្ចីលុយពីចិនដដែល។
- **យុទ្ធសាស្ត្រទង់ក្លែងក្លាយ (Fake Flag) និងការបំបាត់ភស្តុតាង**៖ ខ្ញុំយល់ថាប្រតិបត្តិការការទូតរបស់ចិន ដែលធ្វើជាស្នើសុំឱ្យបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ (ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា កម្ពុជា ថៃ) បង្ក្រាបស្តេចម័រ និងបញ្ជូនជនជាតិចិនត្រឡប់ទៅវិញនោះ គ្រាន់តែជាការសម្តែងដើម្បីកុំឱ្យអាមេរិករករឿង និងធ្វើការចោទប្រកាន់ចិននៅក្នុងការប្រកួតប្រជែងពាណិជ្ជកម្ម។ ការយកជនល្មើសទាំងនោះទៅចិន គឺដើម្បីបាញ់ចោលបំបាត់ភស្តុតាង ឬផ្លាស់ប្តូរអត្តសញ្ញាណដើម្បីការពារកុំឱ្យបែកធ្លាយការសម្ភាត់ទៅកាន់ប្រទេសលោកខាងលិច ឬអឺរ៉ុប។

២. ការលាតត្រដាងរបស់ Al Jazeera និងទំនាក់ទំនងជាមួយរចនាសម្ព័ន្ធអំណាចក្នុងស្រុក

ឯកសារចងក្រងបានបង្ហាញថា វីដេអូរបស់ Al Jazeera គឺជាភស្តុតាងជឿនលឿនមួយដែលពិបាកនឹងលាងជម្រះ៖

- **ប្រព័ន្ធចែកចាយផលប្រយោជន៍ "២/៨"**៖ យោងតាមសម្តីផ្ទាល់របស់មេខ្មោងចិន គឺឧកញ៉ា តឹង ភីពីង (Deng Pibing) បានទម្លាយថា ក្នុងចំណូល ១០ផ្នែក ពួកគេរក្សាទុកខ្លួនឯងតែ ២ផ្នែកប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺត្រូវប្រគល់ ៨ផ្នែក (៨០%) ទៅឱ្យ "បងធំ" ឬ "មេធំ" (Big Brother) (បងធំ ឬ មេធំជាអ្នកណា? ហ៊ុន សែន តុងកខាងក្នុង ឬ បក្សកុម្មុយនីស្តចិន?) ដើម្បីជាថ្នូរនឹងការការពារ។ ព័ត៌មាននេះបង្កើតជាសំណួរចោទសួរយ៉ាងធំក្នុងសង្គមថា តើនរណាជាមេធំពិតប្រាកដដែលទទួលបានលុយរាប់លានដុល្លារពីកាក់ឈាមទាំងនេះ?
- **ការប្រើប្រាស់កម្លាំងរដ្ឋការពារឧក្រិដ្ឋជន**៖ ក្នុងវីដេអូបានបង្ហាញពីវត្តមានរបស់មន្ត្រីកងអង្គរក្ស ឬសមត្ថកិច្ចកម្ពុជា ដូចជាករណីឈ្មោះ Chea Moni (ជា ម៉ូនី) ដែលត្រូវបានចោទថាជាកងអង្គរក្សជិតស្និទ្ធរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូល ប៉ុន្តែបែរជាមកឈរជើងការពារ និងធ្វើការឱ្យ

មេខ្លោងចិនទៅវិញ។ នេះស្តែងឱ្យឃើញពីការប្រើប្រាស់អំណាចរដ្ឋ និងកម្លាំងសមត្ថកិច្ចធ្វើជាខ្នងបង្អែកការពារទីតាំងខុសច្បាប់។

៣. បណ្តាញសម្ព័ន្ធភាពគ្រួសារ និងការបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិឆ្លងដែន

សញ្ញាណនៃការធ្លាក់ចុះ និងរងសម្ពាធអន្តរជាតិកាន់តែច្បាស់ឡើង តាមរយៈចំណាត់ការផ្លូវច្បាប់របស់ប្រទេសជិតខាង៖

- **ករណីត្រកូល យឹម និងទំនាក់ទំនងសាច់ថ្លៃ៖** ឯកសារបានរំលេចឈ្មោះ លោក យឹម លាក់ និងលោក យឹម លាង (កូនប្រុសអតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី យឹម ឆែលី) ដែលត្រូវជាបងប្អូនបង្កើតរបស់លោកស្រី យឹម ឆែលីន អតីតភរិយារបស់លោក ហ៊ុន ម៉ានី។ បណ្តាញខ្សែស្រឡាយសាច់ថ្លៃជាន់ខ្ពស់នេះ ត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាខ្នងបង្អែកសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយជីវីងមាំ។
- **សម្ពាធហិរញ្ញវត្ថុពីប្រទេសថៃ៖** នៅចុងឆ្នាំ២០២៥ ដល់ដើមឆ្នាំ២០២៦ អាជ្ញាធរប្រឆាំងការលាងលុយថៃ (AMLO) និងតុលាការថៃ បានបើកយុទ្ធនាការធំបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិបណ្តោះអាសន្នជិត ១៣ ពាន់លានបាត (ជាង ៤០០ លានដុល្លារ) និងបន្តចាត់វិធានការរហូតដល់ជាង ២០ ពាន់លានបាត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឈ្មោះ យឹម លាក់ និង យឹម លាង ក្នុងសំណុំរឿងលាងលុយស្តេចឆ្លងដែន។ ករណីនេះបង្ហាញថា ទោះបីជាមានការកាងការពារក្នុងស្រុក ប៉ុន្តែប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិចាប់ផ្តើមរឹតបន្តឹង និងដេញតាមក្រឡាបញ្ជីខ្មៅនេះហើយ។

៤. ប្រតិកម្មផ្លូវការរបស់រដ្ឋាភិបាល និងការយល់ឃើញរបស់មជ្ឈដ្ឋានទូទៅ

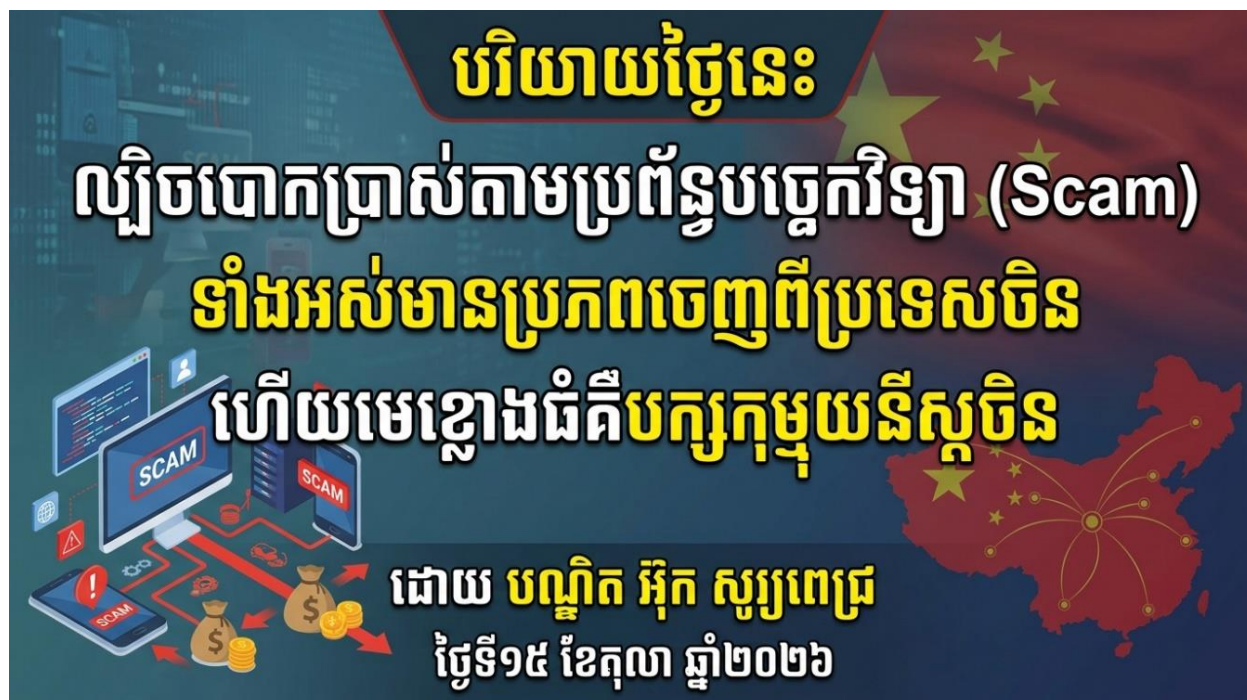
ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងការចោទប្រកាន់ និងការរិះគន់ អាជ្ញាធរកម្ពុជា តាមរយៈគណៈកម្មការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យា (CCTC) ក៏បានបង្ហាញពីចំណាត់ការផ្លូវការរួមមាន៖

- ការបញ្ជាក់ថា ជនសង្ស័យ តឹង ភីពីង បានចាកចេញពីកម្ពុជាតាំងពីចុងខែឧសភា ឆ្នាំ ២០២៦ និងមានការចេញដីកាក្រហម (Red Notice) ពី Interpol។
- ការបង្ហាញទិន្នន័យចុះឆែកឆេរទីតាំងសង្ស័យចំនួន ៦២៤ កន្លែង ឃាត់ខ្លួនមនុស្សជិត ៣ ម៉ឺននាក់ និងការអនុម័តច្បាប់ប្រឆាំងបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យាដែលមានទោសទណ្ឌធ្ងន់ធ្ងរ រហូតដល់ ២០ឆ្នាំ។

ទោះជាយ៉ាងណា អ្នកវិភាគអន្តរជាតិ និងមជ្ឈដ្ឋានទូទៅយល់ឃើញថា នេះគឺជា «វិញ្ញាសាដ៏ធំមួយ» សម្រាប់តម្លាភាពរបស់កម្ពុជា។ ការឆ្លើយតបដោយគ្រាន់តែបដិសេធ ឬចាត់ទុកថាជាការវាយប្រហារលើអធិបតេយ្យភាពជាតិ គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ បើគ្មានការបង្ហាញលទ្ធផលស៊ើបអង្កេតដ៏គួរឱ្យទុកចិត្ត និងការធ្វើឱ្យឃើញច្បាស់ថា «គ្មានបុគ្គលណាម្នាក់ មិនថាមន្ត្រីមានអំណាច ឬអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិ អាចស្ថិតនៅពីលើច្បាប់បានឡើយ»។

សរុបសេចក្តីមក បញ្ហាស្ដេចអនុញ្ញាតនៅកម្ពុជាមិនមែនជាបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យាធម្មតា នោះទេ ប៉ុន្តែវាជាល្បែងសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយដ៏ស្មុគស្មាញ។ ខ្ញុំបានបើកកកាយឱ្យឃើញពីយុទ្ធសាស្ត្រស៊ីជម្រៅរបស់ចិនក្នុងការប្រើប្រាស់លុយខ្មៅ និងឧក្រិដ្ឋកម្មដើម្បីដាក់សម្ពាធ និងគ្រប់គ្រងខ្សែញាក់នៃអំណាចនយោបាយនៅកម្ពុជា។ ខណៈពេលដែលរដ្ឋាភិបាលព្យាយាមបង្ហាញពីយុទ្ធនាការបង្ក្រាប និងការអនុវត្តច្បាប់ សម្ពាធពីប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអន្តរជាតិដូចជា Al Jazeera និងចំណាត់ការបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិពីតុលាការថៃ បានក្លាយជាកញ្ចក់ឆ្លុះបញ្ចាំងពីវិបត្តិប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងកិត្តិយសជាតិនៅលើឆាកអន្តរជាតិ។ អនាគតនៃតម្លាភាព និងស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសជាតិ គឺអាស្រ័យលើឆន្ទៈពិតប្រាកដក្នុងការលុបបំបាត់អំពើពុករលួយ និងការមិនលើកលែងចំពោះមន្ត្រីខ្ពស់ខូច ទោះជាស្ថិតក្នុងខ្សែស្រឡាយអំណាចណាក៏ដោយ។

ភូមិសាស្ត្រនយោបាយរវាងអាមេរិក ចិន និងអាស៊ានលើបញ្ហានេះ?

ផ្អែកលើការវិភាគបន្ត និងការចងក្រងទិន្នន័យចុងក្រោយក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ជុំវិញសំណុំរឿងបណ្តាញឆបោក និងការលាងលុយឆ្លងដែន ខាងក្រោមនេះជាការវាយតម្លៃស៊ីជម្រៅលើទិដ្ឋភាពនេះ៖

បញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មបច្ចេកវិទ្យា (Cyber-Scam) លែងជាបញ្ហាសន្តិសុខធម្មតាទៀតហើយ ប៉ុន្តែវាបានក្លាយជាសមរភូមិភូមិសាស្ត្រនយោបាយរវាងមហាអំណាចទាំងពីរ និងប្លុកអាស៊ាន៖

- **យុទ្ធសាស្ត្ររបស់អាមេរិក (ការដេញតាមក្រឡាបញ្ជីខ្មៅ និងសម្ពាធច្បាប់)៖**
 - សហរដ្ឋអាមេរិក តាមរយៈភ្នាក់ងារស៊ើបអង្កេតដូចជា FBI បានបង្កើនការអន្តរាគមន៍យ៉ាងខ្លាំង ក្រោយពីមានករណីចាប់ខ្លួនជនសង្ស័យសំខាន់ៗ (ដូចជាករណីដៃស្តាំរបស់ Chen Zhi **ឈ្មោះ ចេន សាវី ដែលត្រូវបានជប៉ុនបញ្ជូនទៅឱ្យអាមេរិក**)។
 - អាមេរិកប្រើប្រាស់ព័ត៌មានស្នូលទាំងនេះដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ និងដាក់សម្ពាធលើរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា កុំឱ្យប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រ «ចាប់តូចៗចង្អុល»។ វាស៊ីនតោនមើលឃើញថា ឧស្សាហកម្មឆបោកនេះគឺជាប្រភពចំណូលខុសច្បាប់ដែលពង្រឹងអំណាចរបស់របបដឹកនាំស្ទឹងនឹងចិន និងជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់សន្តិសុខពលរដ្ឋអាមេរិកដែលរងគ្រោះដោយសារការបោកប្រាស់។

• **យុទ្ធសាស្ត្ររបស់ចិន (ការលេងល្បែងទ្វេមុខ និងការគ្រប់គ្រងខ្សែញាក់)៖**

- យោងតាមការវិភាគ លោក ស៊ី ជីនពីង និងបក្សកុម្មុយនីស្តចិន លេងល្បែងពីរផ្លូវ។ ម្យ៉ាង ចិនបណ្តោយឱ្យខ្សែរយៈឧក្រិដ្ឋជនរបស់ខ្លួនមកបើកសំបុកស្តេម និងលាងលុយនៅបណ្តាប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដើម្បីពង្រីកឥទ្ធិពលសេដ្ឋកិច្ចពាណិជ្ជកម្មប្រទេស និងធ្វើឱ្យមន្ត្រីក្នុងតំបន់ងាយពុករលួយ និងពឹងផ្អែកលើចិន។
- ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងបរិបទនៃការប្រកួតប្រជែងពាណិជ្ជកម្មជាមួយអាមេរិក ចិនបានបង្កើតរូបភាពការទូត ឬយុទ្ធសាស្ត្រទង់ក្លែងក្លាយ (Fake Flag) ដោយឱ្យរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស វ៉ាង យី លើកទង់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងស្តេមមី។ ចិនជំរុញឱ្យមានការចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនយន្តហោះមកដឹកមេខ្លោងត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងគោលបំណង**បាញ់បំបាត់ភស្តុតាង ឬដូរអត្តសញ្ញាណ** ដើម្បីកុំឱ្យអាមេរិក និងអឺរ៉ុបដណ្តើមបានខ្លួនមេខ្លោងទាំងនោះទៅសួរចម្លើយ ដែលអាចបែកធ្លាយដល់ទំនាក់ទំនងសម្ងាត់រវាងឧក្រិដ្ឋជន និងមន្ត្រីរដ្ឋចិន។

• **ជំហរ និងផលវិបាករបស់អាស៊ាន (ASEAN's Dilemma)៖**

- បណ្តាប្រទេសអាស៊ាន ដូចជា ថៃ ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងកម្ពុជា គឺជាកូមិសាស្ត្ររងគ្រោះ និងជាសមរភូមិផ្ទាល់។ ប្រទេសថៃបានដើរតួនាទីជា «អ្នកអនុវត្តច្បាប់ខ្សែត្រៀមជួរមុខ» ដោយសារពលរដ្ឋខ្លួនរងគ្រោះខ្លាំង នាំឱ្យអាជ្ញាធរថៃដាច់ចិត្តចេញដីកាចាប់ខ្លួន និងបង្កកទ្រព្យសម្បត្តិមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ខ្មែរដោយមិនយោគយល់។
- ទោះជាយ៉ាងណា អាស៊ាននៅតែជួបផលវិបាក ដោយសារប្រទេសខ្លះ (ដូចជា មីយ៉ាន់ម៉ា តំបន់ព្រំដែន ឬកម្ពុជា) មានចន្លោះប្រហោងផ្នែកច្បាប់ និងមានមន្ត្រីគ្រាក់ៗកាងការពារ ដែលធ្វើឱ្យយន្តការបង្ក្រាបរួមគ្នារបស់អាស៊ានមិនសូវមានប្រសិទ្ធភាព លុះត្រាតែមានសម្ពាធអន្តរជាតិ ឬការទម្លាយភស្តុតាងពីសារព័ត៌មានល្បីៗដូចជា Al Jazeera ជាដើម។

ដូចនេះ ខ្ញុំសូមធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដូចតទៅ៖

សម្ពាធសេដ្ឋកិច្ចពីការបង្កកលុយរាប់រយលានដុល្លារនៅប្រទេសថៃ បូករួមនឹងការដេញប្រកៀកពីសំណាក់ទីភ្នាក់ងារសម្ងាត់អាមេរិក កំពុងរុញច្រានឱ្យចនាសម្ព័ន្ធអំណាច និងសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសនៅកម្ពុជាដើរដល់ផ្លូវទាល់ច្រក។ វាមិនមែនគ្រាន់តែជារឿងបង្ក្រាបចោរធម្មតានោះទេ ប៉ុន្តែវាជាការដណ្តើមភស្តុតាង និងឥទ្ធិពលគ្នារវាងមហាអំណាច ក្នុងខណៈពេលដែលកិត្តិយសនិងស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាកំពុងត្រូវបានដាក់នៅលើបន្ទាត់ហានិភ័យ។

ពិនិត្យមើលពីយន្តការច្បាប់អន្តរជាតិ (ដូចជា Interpol) ក្នុងការអនុវត្តដីកាចាប់ខ្លួនឆ្លងដែនក្នុងករណីនេះ?

ផ្អែកលើការវិវត្តចុងក្រោយនៃសំណុំរឿងនេះ យន្តការច្បាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេសអង្គការនគរបាលអន្តរជាតិ (Interpol) និងសន្ធិសញ្ញាជំនួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក (MLAT) ដើរតួនាទីជាស្ថានចម្លងដ៏សំខាន់ក្នុងការអនុវត្តដីកាចាប់ខ្លួនឆ្លងដែន។ ខាងក្រោមនេះជាការវិភាគស៊ីជម្រៅលើរបៀបដែលយន្តការទាំងនេះដំណើរការ និងឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង៖

១. តួនាទីរបស់ Interpol និងការចេញដីកាក្រហម (Red Notice)

Interpol មិនមែនជាស្ថាប័នដែលមានកម្លាំងប៉ូលិសផ្ទាល់ខ្លួនដើរចាប់មនុស្សនៅតាមប្រទេសនានានោះទេ ប៉ុន្តែវាជាបណ្តាញសម្របសម្រួលព័ត៌មានសន្តិសុខសកល៖

- **យន្តការដីកាក្រហម (Red Notice)៖** ដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងរបាយការណ៍ស៊ើបអង្កេត ក្រោយពេលតុលាការថៃ ឬសមត្ថកិច្ចជំនាញរកឃើញភស្តុតាងរឹងមាំ ពួកគេបានស្នើសុំទៅ Interpol ដើម្បីចេញដីកាក្រហមប្រឆាំងនឹងបុគ្គលសំខាន់ៗ ដូចជាករណី តឹង ភីពីង (Deng Pibing) ឬសមាជិកបណ្តាញលាងលុយដទៃទៀត។
- **មុខងារនៃដីកាក្រហម៖** ដីកានេះដើរតួនាទីជាការជូនដំណឹងជាសកលទៅកាន់ប្រទេសជាសមាជិកទាំង ១៩៦ ឱ្យដឹងថា បុគ្គលរូបនេះជាជនសង្ស័យដែលកំពុងត្រូវបានតាមចាប់ខ្លួនដោយតុលាការនៃប្រទេសមួយ។ នៅពេលជនសង្ស័យធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ព្រំដែន ឬព្រលានយន្តហោះអន្តរជាតិ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់ Interpol នឹងលោតសញ្ញាព្រមាន (Alert) ដែលអនុញ្ញាតឱ្យសមត្ថកិច្ចនៃប្រទេសនោះធ្វើការឃាត់ខ្លួនបណ្តោះអាសន្នភ្លាមៗ។

២. យន្តការសន្ធិសញ្ញាជំនួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក (MLAT) និងការធ្វើបត្យាប័ន

បន្ទាប់ពី Interpol ជួយសម្របសម្រួលក្នុងការស្វែងរកទីតាំង ឬឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យបានហើយ ជំហានបន្ទាប់គឺការប្រើប្រាស់យន្តការច្បាប់ទ្វេភាគី ឬពហុភាគី៖

- **សន្ធិសញ្ញាជំនួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក (Mutual Legal Assistance Treaty - MLAT)៖** អាជ្ញាធរថៃ និងអាមេរិក (FBI) ប្រើប្រាស់យន្តការនេះដើម្បីផ្លាស់ប្តូរភស្តុតាងស្របច្បាប់ឆ្លងដែន។ ឧទាហរណ៍ ថៃអាចស្នើសុំជាផ្លូវការទៅកាន់ប្រទេសដទៃដើម្បីសុំប្រមូលទិន្នន័យធនាគារ ឬដីកាឆែកឆេរទីតាំងដែលសង្ស័យថាជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងលុយស្តេម។
- **កិច្ចព្រមព្រៀងបត្យាប័ន (Extradition Treaty)៖** នេះជាយន្តការបញ្ជូនខ្លួនជនសង្ស័យពីប្រទេសមួយទៅកាន់ប្រទេសមួយទៀតដើម្បីកាត់ទោស។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើជនសង្ស័យភៀសខ្លួនទៅដល់ប្រទេសដែលមានកិច្ចព្រមព្រៀងបត្យាប័នជាមួយថៃ ដំណើរការច្បាប់នឹងតម្រូវឱ្យមានការបញ្ជូនខ្លួនត្រឡប់មកកាត់ទោសនៅតុលាការថៃ។

៣. ឧបសគ្គ និងភាពស្មុគស្មាញផ្នែកនយោបាយក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង

ទោះបីជាមានយន្តការច្បាប់អន្តរជាតិច្បាស់លាស់ក៏ដោយ ក៏ការអនុវត្តជាក់ស្តែងជួបប្រទះនូវល្បែងភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងអធិបតេយ្យភាពជាតិ៖

- **អធិបតេយ្យភាពនៃប្រទេសសមាជិក៖** ដីកាក្រហមរបស់ Interpol មិនមែនជាដីកាចាប់ខ្លួនដែលមានអំណាចបង្ខំច្បាប់ (Mandatory) នៅក្នុងទឹកដីនៃប្រទេសដទៃនោះទេ។ ប្រទេស

នីមួយៗមានសិទ្ធិសម្រេចចិត្តតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ថាតើត្រូវសហការចាប់ខ្លួន និងបញ្ជូនខ្លួនជនសង្ស័យរូបនោះដែរឬទេ។

- **ការជ្រកកោនក្រោមឥទ្ធិពលនយោបាយ៖** ដូចដែលលោក James បានវិភាគ ប្រសិនបើជនសង្ស័យជាមេខ្លោងធំៗមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធ ឬស្ថិតក្រោមខ្សែញាក់របស់មហាអំណាច (ដូចជាបក្សកុម្មុយនីស្តចិន) ចិនអាចនឹងប្រើឥទ្ធិពលការទូតរបស់ខ្លួន ដើម្បីជំរុញឱ្យប្រទេសសម្ព័ន្ធមិត្ត (ដូចជា ឡាវ ឬមីយ៉ាន់ម៉ា) ធ្វើការចាប់ខ្លួនជននោះបញ្ជូនទៅចិនមុន ដើម្បី«បាញ់បំបាត់ភស្តុតាង ឬជួរអត្តសញ្ញាណ» មុនពេលដែលអាមេរិក ឬថៃអាចប្រើប្រាស់យន្តការ Interpol ទៅដណ្តើមយកខ្លួនជនសង្ស័យនោះបាន។
- **ករណីជនសង្ស័យជាមន្ត្រីមានអំណាច ឬសាច់ថ្លៃជាន់ខ្ពស់៖** ការអនុវត្តដីកាចាប់ខ្លួនឆ្លងដែនលើបុគ្គលដែលមានខ្សែស្រឡាយរឹងមាំក្នុងស្រុក តែងតែជួបភាពទាល់ច្រក ព្រោះរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសសាមីអាចនឹងប្រើប្រាស់ហេតុផលគតិយុទ្ធផ្ទៃក្នុង ឬការការពារសន្តិសុខជាតិ ដើម្បីបដិសេធមិនធ្វើបត្យាប័នជនសង្ស័យទាំងនោះទៅឱ្យប្រទេសឡើយ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

យន្តការច្បាប់អន្តរជាតិដូចជា Interpol និង MLAT គឺជាឧបករណ៍ដ៏មានឥទ្ធិពលក្នុងការតាមដាន និងរឹតបន្តឹងក្រឡាឧក្រិដ្ឋជនឆ្លងដែននៅលើក្រដាស។ ក៏ប៉ុន្តែ ជោគជ័យជាក់ស្តែងនៃការចាប់ខ្លួន និងការបញ្ជូនខ្លួនមេខ្លោងធំៗមកកាត់ទោស គឺនៅតែជាចំណាប់ខ្លាំងនៃ**ការដោះដូរផលប្រយោជន៍នយោបាយ និងឥទ្ធិពលការទូត**រវាងរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសពាក់ព័ន្ធ និងមហាអំណាចពីក្រោយខ្នងដដែល។

វិភាគបន្ថែមលើល្បែងជជែកដេញដោលរវាងចិន និងអាមេរិក ក្នុងការដណ្តើមខ្លួនមេខ្លោងស្តេច ដែលរត់គេចខ្លួន?

ផ្អែកលើការវិវត្តចុងក្រោយនៃព្រឹត្តិការណ៍ភូមិសាស្ត្រនយោបាយ និងសន្តិសុខអន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំ ២០២៦ ការដណ្តើមខ្លួនមេខ្លោងស្តេច និងលាងលុយឆ្លងដែនរវាង**សហរដ្ឋអាមេរិក និងសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន** បានក្លាយជាសមរភូមិការទូត និងចារកម្មដ៏ស្រួចស្រាវមួយនៅតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ខាងក្រោមនេះជាការវិភាគស៊ីជម្រៅលើល្បែងជជែកដេញដោល និងយុទ្ធសាស្ត្រដណ្តើមឥទ្ធិពលគ្នារវាងមហាអំណាចទាំងពីរ៖

១. យុទ្ធសាស្ត្ររបស់សហរដ្ឋអាមេរិក៖ ការទាញយកព័ត៌មានស្នូល និងការកាត់ផ្តាច់បណ្តាញហិរញ្ញវត្ថុ

សហរដ្ឋអាមេរិក តាមរយៈ**ក្រសួងយុត្តិធម៌ (DOJ)** និង**ទីភ្នាក់ងារ FBI** បានបង្កើនការតាមប្រកៀកយ៉ាងខ្លាំងលើមេខ្លោងស្តេចធំៗ៖

- **ការស្វែងរកប្រភពព័ត៌មានស្នូល (Intelligence Asset)៖** សម្រាប់អាមេរិក មេខ្លោងស្តេច ជាន់ខ្ពស់មិនមែនត្រឹមតែជាឧក្រិដ្ឋជនធម្មតានោះទេ ប៉ុន្តែពួកគេគឺជា «វត្ថុសម្បត្តិ ព័ត៌មាន»។ ដូចករណីដែលអាមេរិកដណ្តើមបានខ្លួនជនសង្ស័យសំខាន់ៗ (ដូចជា ចេន សារី ពីអាជ្ញាធរជប៉ុន) FBI ប្រើប្រាស់ចម្លើយសារភាព និងទិន្នន័យផ្ទៃក្នុងទាំងនោះ ដើម្បី លាតត្រដាងពី **ប្រព័ន្ធការពារ និងការយុបយិតរបស់មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍** ដែលស្ថិតនៅទីក្រុងប៉េកាំង។
- **ការប្រើប្រាស់សម្ពាធច្បាប់ និងយន្តការហិរញ្ញវត្ថុ៖** វ៉ាស៊ីនតោនប្រើប្រាស់យន្តការ MLAT និងកិច្ចសហការជាមួយសម្ព័ន្ធមិត្តដូចជាប្រទេសថៃ ដើម្បីបង្កក និងរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលបំណងកាត់ផ្តាច់ប្រភពលុយខ្មៅ ដែលអាមេរិកជឿថាត្រូវបាន ប្រើប្រាស់ដើម្បីពង្រឹងអំណាចនយោបាយរបស់របបដឹកនាំមួយចំនួន និងធ្វើឱ្យប្រទេសក្នុង តំបន់ធ្លាក់ចូលទៅក្នុងគន្លងឥទ្ធិពលរបស់ចិន។

២. យុទ្ធសាស្ត្ររបស់ចិន៖ ការសម្តែងទ្វេរមុខ និងការបំបាត់ជាន់ព័ត៌មាន

ផ្ទុយទៅវិញ យោងតាមការវិភាគស្របតាមជ្រុងមើលរបស់លោក James Sok ទីក្រុងប៉េ កាំងកំពុងលេងល្បែងពីរផ្លូវយ៉ាងឆ្លាតវៃ៖

- **យុទ្ធសាស្ត្រទង់ក្លែងក្លាយ (Fake Flag Operations)៖** ដើម្បីបញ្ចៀសការរិះគន់ និង សម្ពាធពីសហគមន៍អន្តរជាតិ ជាពិសេសនៅក្នុងបរិបទនៃការប្រកួតប្រជែងពាណិជ្ជកម្ម និងសន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យាជាមួយអាមេរិក ចិនបានបង្កើតរូបភាពជា «**រងគ្រោះដោយសារស្តេច ម**» ហើយបានជំរុញឱ្យមានយុទ្ធនាការការទូតធំៗ (ដឹកនាំដោយលោក វ៉ាង យី) ក្នុងការប ង្ក្រាបបទល្មើសទាំងនេះ។
- **ការប្រជែងដណ្តើមខ្លួនដើម្បី «បំបាត់ភស្តុតាង»៖** នៅពេលដែលមេខ្លោងធំៗ (ដូចជាករណី Deng Pibing ឬ Chen Zhi) រងសម្ពាធឬត្រូវរត់គេចខ្លួន ចិនតែងតែព្យាយាមប្រើឥទ្ធិពល ការទូត និងសន្តិសុខយ៉ាងលឿនបំផុត ដើម្បីដណ្តើមយកខ្លួនជនសង្ស័យទាំងនោះត្រឡប់ ទៅប្រទេសចិនវិញ (ដូចជាការបញ្ជូនយន្តហោះមកដឹកទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ)។ គោលបំណង ពិតប្រាកដគឺដើម្បីកាត់ផ្តាច់មិនឱ្យអាមេរិក ឬអ្វីបទទទួលបានខ្លួនមេខ្លោងទាំងនោះទៅសួរ ចម្លើយ ដែលអាចនឹងលាតត្រដាងពីខ្សែរយៈសម្ងាត់ ឬការចាក់ស្រែនៃសេដ្ឋកិច្ចពាណិជ្ជកម្ម ភេរវាងឧក្រិដ្ឋជន និងរចនាសម្ព័ន្ធអំណាចរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តចិន។ ជនសង្ស័យដែល ទៅដល់ចិន ខ្លះអាចនឹងត្រូវ «បាញ់ចោលបំបាត់ភស្តុតាង» ឬ «ប្តូរអត្តសញ្ញាណ» ដើម្បីប្រើ ប្រាស់ឡើងវិញនៅថ្ងៃក្រោយ។

៣. សមរភូមិដណ្តើមខ្លួន និងផលវិបាករបស់ប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះ

ល្បែងជជែកដេញដោល និងដណ្តើមខ្លួនគ្នានេះ បានរុញឱ្យបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន (ដូចជា កម្ពុជា ថៃ ឡាវ ភូមា) ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពទើសទាល់ភូមិសាស្ត្រនយោបាយយ៉ាងខ្លាំង៖

- **សម្ពាធសងខាង៖** ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់បញ្ជូនខ្លួនមេខ្លោងទៅឱ្យអាមេរិក ពួកគេ នឹងត្រូវប្រឈមមុខនឹងការខឹងសម្បារ ឬការដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ពីទីក្រុងប៉េកាំង។

ប៉ុន្តែ បើពួកគេយល់ព្រមបញ្ជូនខ្លួនទៅឱ្យចិនតាមការស្នើសុំ ពួកគេនឹងត្រូវរងការចោទប្រកាន់ពីលោកខាងលិចថា កំពុងជួយលាក់បាំងឧក្រិដ្ឋជន និងខ្វះតម្លាភាពផ្លូវច្បាប់។

- **ការប្រើប្រាស់កលល្បិច «ដោះលែងឱ្យរត់»៖** ដើម្បីដោះស្រាយភាពទើសទាល់នេះ ជាញឹកញយៗអាជ្ញាធរក្នុងស្រុកតែងតែប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រ **«បើកផ្លូវ ឬផ្តល់សញ្ញាឱ្យមេខ្មោង ភៀសខ្លួនចេញជាមុន»** (ដូចជាករណី Deng Pibing ដែលត្រូវបានណែនាំឱ្យចាកចេញពីកម្ពុជា មុនពេលមានការចុះបង្គ្រាបជាផ្លូវការ)។ ការធ្វើបែបនេះគឺដើម្បីរុញកញ្ចប់អាសន្ននេះទៅឱ្យប្រទេសទីបីជាអ្នកដោះស្រាយ និងដើម្បីកុំឱ្យប្រទេសខ្លួនក្លាយជាសមរភូមិជម្លោះច្បាប់រវាងចិន និងអាមេរិក។

សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្ញុំ៖

ល្បែងដណ្តើមខ្លួនមេខ្មោងស្តេចរវាងចិន និងអាមេរិក មិនមែនជារឿងយុត្តិធម៌ផ្លូវច្បាប់សុទ្ធសាធនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាការប្រកួតប្រជែងព័ត៌មានសម្ងាត់ និងការការពារផលប្រយោជន៍យុទ្ធសាស្ត្ររៀងៗខ្លួន។ អាមេរិកចង់បានខ្លួនមេខ្មោងដើម្បីយកព័ត៌មានមកធ្វើជាអាវុធកាត់ផ្តាច់ឥទ្ធិពលចិនខណៈពេលដែលចិនដណ្តើមខ្លួនត្រឡប់ទៅវិញ ដើម្បីបិទបាំងដានព័ត៌មាន និងរក្សាការគ្រប់គ្រងលើខ្សែញាក់នៃសេដ្ឋកិច្ចពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ដដែល។

MOST WANTED

